

**UCHWAŁA NR XI/85/2025
RADY GMINY SANTOK**

z dnia 5 lutego 2025 r.

**w sprawie stanowiska dotyczącego powiększenia obszaru miasta Gorzowa Wielkopolskiego kosztem
gminy Santok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 i 2 Statutu Gminy Santok przyjętego uchwałą nr XXIX/279/2021 Rady Gminy Santok z dnia 3 lutego 2021 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Santok (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2021 r. poz. 640), Rada Gminy Santok uchwala, co następuje:

§ 1. Rada Gminy Santok wyraża swoje negatywne stanowisko dotyczące powiększenia obszaru miasta Gorzowa Wielkopolskiego kosztem gminy Santok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Santok.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Santok

Tomasz Skrobański

**Stanowisko Rady Gminy Santok dotyczące powiększenia obszaru miasta Gorzowa Wielkopolskiego
kosztem gminy Santok**

W związku z pojawiającymi się w mediach od początku 2024 roku informacjami na temat planów rozszerzenia granic miasta Gorzowa Wielkopolskiego poprzez włączenie części sąsiednich gmin, w tym gminy Santok, Rada Gminy Santok wyraża swoje zaniepokojenie. Mimo iż na ten temat podejmowane są działania na różnych szczeblach, w tym w rozmowach z przedstawicielami administracji rządowej, nie zostały one prowadzone w sposób, który uwzględniałby interesy oraz potrzeby mieszkańców gminy Santok, a także odpowiednią współpracę z władzami naszej gminy.

Zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym, jak również z fundamentalnymi zasadami demokratycznego państwa prawa, każda zmiana granic administracyjnych powinna być przeprowadzona z poszanowaniem zasad samorządności oraz interesów lokalnych wspólnot. Działania zmierzające do poszerzenia granic Gorzowa Wielkopolskiego kosztem gminy Santok, podejmowane z pominięciem naszych mieszkańców, budzą poważne wątpliwości i zastrzeżenia.

Rada Gminy Santok stanowczo sprzeciwia się jakimkolwiek próbom zmiany granic gminy Santok na rzecz Gorzowa, w sposób, który mógłby naruszyć integralność naszej wspólnoty samorządowej. Zmiany te byłyby nie tylko niekorzystne dla naszych mieszkańców, ale również niezgodne z zasadą demokracji i samorządności. Przypomnieć należy, że każda zmiana granic powinna być dokładnie przemyślana, a jej konsekwencje powinny być dokładnie ocenione – zarówno z perspektywy mieszkańców, jak i samych gmin. Gmina Santok, jako jednostka samorządu terytorialnego, ma prawo do pełnej autonomii w podejmowaniu decyzji i zarządzaniu swoimi sprawami, a decyzje dotyczące jej granic powinny być podejmowane w porozumieniu z jej mieszkańcami oraz w ścisłej współpracy z władzami lokalnymi.

Od chwili ogłoszenia decyzji o planowanym poszerzeniu granic Gorzowa, w mediach pojawiły się liczne spekulacje, które stały się podstawą do poważnych obaw wśród mieszkańców naszej gminy. Zdecydowana większość mieszkańców Santoka wyraziła swoje niezadowolenie z pomysłu włączenia części gminy do Gorzowa. Obawy te wynikają przede wszystkim z faktu, że zmiana ta nie została przeprowadzona w sposób przejrzysty i z udziałem samych zainteresowanych. Mieszkańcy gminy Santok, którzy w ogromnej większości nie zostali odpowiednio poinformowani o rzeczywistych celach oraz zakresie planowanej zmiany granic, czują się pominięci w tym procesie i pozbawieni prawa do decydowania o swojej przyszłości.

Rada Gminy Santok wskazuje, że zmiana granic gminy Santok, bez wyraźnej zgody jej mieszkańców i przedstawicieli, narusza zasady demokratycznego państwa prawa, na które Polska stawia w XXI wieku. Zasady te wymagają, by zmiany terytorialne były przeprowadzane w sposób zgodny z wolą i interesami lokalnych wspólnot, co powinno odbywać się poprzez odpowiednią komunikację i współpracę z samorządami. Decyzje dotyczące granic gmin nie mogą być podejmowane jednostronnie przez administrację centralną lub inne podmioty, które nie uwzględniają interesów mieszkańców w ich codziennym życiu.

Gmina Santok, podobnie jak inne mniejsze jednostki samorządowe, posiada swoją specyfikę i unikalne potrzeby, które są odzwierciedleniem jej historii, tradycji oraz struktury społecznej. Żadne zmiany granic nie mogą odbywać się kosztem naszych mieszkańców, których interesy w tak poważnej kwestii powinny być traktowane priorytetowo. Zmiana granic w przypadku gminy Santok oznaczałaby de facto odsunięcie naszych mieszkańców od instytucji samorządowych, utrudniając im dostęp do władzy wykonawczej i ustawodawczej w ich najbliższym otoczeniu. Dla zobrazowania tego zjawiska wystarczy wskazać, że w Gorzowie przypada 25 radnych na około 105 tysięcy mieszkańców, podczas gdy w gminie Santok 9 tysięcy mieszkańców jest reprezentowanych przez 15 radnych. Daje to prawie 10-krotnie większą dostępność mieszkańca gminy Santok do swojego radnego, niż w przypadku Gorzowa. Pozwala także radnym na bliższe i większe zainteresowanie się problemami mieszkańców własnej gminy. Warto przypomnieć, że niespełna rok temu odbyły się wybory samorządowe, w trakcie których mieszkańcy naszej gminy, w tym obszarów, które wchodziłyby w skład Gorzowa po ewentualnym powiększeniu, wybrali swoich przedstawicieli do Rady Gminy Santok. To mieszkańcy tych obszarów, tak samo jak cała społeczność gminy, mieli możliwość wyrażenia swojej woli

w demokratycznym procesie wyborczym. Naszym obowiązkiem, jako przedstawicieli samorządu, jest reprezentowanie ich interesów i dbanie o ich dobro w każdej podejmowanej decyzji. Dziś stajemy przed pytaniem, jak miałyby wyglądać sytuacja, gdyby zapadła decyzja o zmianie granic. Jakiego znaczenia miałyby wówczas wybory, w których mieszkańcy tych terenów wybrali swoich przedstawicieli do samorządu gminy Santok? Czy ich głos w wyborach samorządowych sprzed kilku miesięcy, wyrażający wolę pozostania częścią gminy Santok, miałby zostać zignorowany na skutek decyzji podejmowanej bez ich konsultacji? Jakiego to niesie konsekwencje dla systemu demokratycznego, w którym każdy obywatel powinien mieć prawo do wyrażenia swojego stanowiska oraz poszanowania tego stanowiska przez władzę? Jako samorządowcy z gminy Santok jesteśmy głęboko przekonani, że wyraz demokracji, jakim były wybory, nie może zostać przekreślony w wyniku decyzji o zmianie granic, która odbywa się bez pełnej akceptacji naszych mieszkańców. Takie działanie, bez uwzględnienia ich opinii, byłoby nie tylko niesprawiedliwe, ale także nieodpowiedzialne i niewłaściwe w kontekście zasad, które rządzą samorządem.

Omawiając temat zmian granic administracyjnych, należy zauważyć, że włączenie całości lub nawet tylko części jednej gminy do drugiej pociąga za sobą określone konsekwencje. Obejmują one m.in. konieczność wyrównania dostępu do infrastruktury, edukacji, transportu publicznego czy systemu gospodarki odpadami. Są to działania wymagające ogromnych nakładów finansowych, których nawet 5% bonus za połączenie gmin może nie zrekomensować. Jest to jednak niezbędne, aby mieszkańcy przyłączonych terenów nie poczuli się obywatelami drugiej kategorii. Z kolei przejście tylko części Gminy Santok, w tym jej największych miejscowości, może skutkować znacznym oddaleniem mieszkańców pozostałych terenów od siedziby urzędu. W skrajnym przypadku mogłoby to doprowadzić do konieczności przyłączenia tych obszarów do jeszcze innej gminy, co dodatkowo komplikowałoby sytuację administracyjną i generowało dodatkowe koszty. Należy podkreślić, że problemów może być znacznie więcej, jednak ich pełna analiza jest utrudniona, ponieważ – jak wspomniano wcześniej – nie wiadomo, o jakim dokładnie wariantcie zmian przedstawiciele lokalnych władz rozmawiali w MSWiA. Jeśli chodzi o koszty, to nie obciążą one wyłącznie mieszkańców Gorzowa, ale także gminy, które ewentualnie utracą część swoich terenów. W przypadku Gminy Santok, włączenie jej największych miejscowości do Gorzowa mogłoby doprowadzić do sytuacji, w której pozostała część gminy opierałaby swoje dochody głównie na podatku rolnym i leśnym. Taki stan rzeczy mógłby zagrozić dalszemu istnieniu gminy w obecnym kształcie, gdyż zgodnie z art. 4d ustawy o samorządzie gminnym, jednostki samorządu terytorialnego nie mogą być tworzone, jeśli nie spełniają określonych kryteriów finansowych i demograficznych.

Rada Gminy Santok pragnie podkreślić, że próba poszerzenia granic Gorzowa w sposób jednostronny jest również niekorzystna z perspektywy wzajemnej współpracy między naszymi gminami. Takie działania wprowadzają niepotrzebne napięcia i mogą prowadzić do osłabienia więzi społecznych oraz gospodarczych. Zamiast koncentrować się na dzieleniu wspólnych zasobów, warto skupić się na wzajemnym wsparciu i współpracy, która będzie służyła zarówno Gorzowowi, jak i gminie Santok. Wspólne działania na rzecz rozwoju, w tym poprawy jakości infrastruktury, komunikacji oraz usług publicznych, mają szansę przynieść korzyści wszystkim mieszkańcom.

Z pełnym poszanowaniem dla potrzeb rozwoju Gorzowa, Rada Gminy Santok zaprasza do dialogu na temat wspólnych działań, które będą służyły poprawie jakości życia mieszkańców obu gmin. Uważamy, że tylko współpraca oparta na wzajemnym szacunku i zrozumieniu może przynieść korzyści w długoterminowej perspektywie.

Zarazem apelujemy o respektowanie naszej samodzielności i prawa do podejmowania decyzji, które są zgodne z interesem naszej wspólnoty. Jakikolwiek działania związane ze zmianą granic, w przypadku gminy Santok, powinny być poprzedzone rzetelną analizą konsekwencji tych zmian, zarówno w aspekcie społecznym, jak i finansowym, i przeprowadzone w duchu współpracy z lokalnymi władzami oraz z pełnym uwzględnieniem woli naszych mieszkańców.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 Statutu Gminy Santok przyjętego uchwałą nr XXIX/279/2021 Rady Gminy Santok z dnia 3 lutego 2021 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Santok (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2021 r. poz. 640), Rada Gminy Santok może podejmować stanowiska w danej sprawie.